

Forfatter: Langebek, Jacob

Titel: BREV TIL: Klevenfeldt, Terkel FRA: Langebek, Jacob (1753-09-12)

Citation: Langebek, Jacob: "BREV TIL: Klevenfeldt, Terkel FRA: Langebek, Jacob (1753-09-12)", i *Breve fra Jacob Langebek*, GYLDEN DALSKKE BOGHANDEL., s. 188. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002054457-000-shoot-L0020544570000092.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Jacob Langebek

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

12. September 1753.
TIL TERKEL KLEVENFELDT.

Højædle og Velbyrdige,
Hoistærede Hr. lustitz Raad!

Saa kiære som lustitz Raadens Breve ellers ere mig, saa ubehageligt til en stor deel det seneste af 2. Augusti for det ulykkelige Nyts skyld fra Africa ¹ leg har saavel for det almindelige som eget interesse fundet saa stor Part deraf som nogen anden Patriot, og af Hiertet tilønsket enhver den Trøst, som i sligt Tilfælde er nødvendig. Ved saa øm en Byld vil ieg ikke videre røre. Men, om Hr. lustitz Raaden tænkte, at ieg af Bekymring derover havde enten forglemt eller forladt Verden, da kunde Han have noget Skiel dertil, siden Han saa lang Tid intet har seet eller hørt fra mig. Skal ieg forklare Aarsagen, da var det kun faa dage, efter mig var blevet indhændet ovenmeldte Brev, da ieg foretog en Reise til Linkøping, Vadstena og andre Steder heromkring, hvilken opholdt mig længere, end ieg havde ventet, og næsten en Maanedes tid. I Linkøpings Domkirke fandt ieg mindre, end ieg havde formodet; næsten det bedste Monument var Hr. Thure Bielkes, som med de andre Rigs-Raad mistede Hovedet under Kong Carl IX. Ieg tog ikkun Ahnerne deraf, siden de løbe ind med vore Danske Slægter. Ellers havde ieg der af Gymnasii Bibliotek en gammel Codex til laans, som ieg copierede endeel Documenter af. I Skeninge laa paa Kirkegaarden Hr. s. 189 Fikke von Vitzens Sten og et fragment over Hans Krøpelin, begge under Erics Pom. Regering bekiendte Mænd. Paa den sidste Sten kunde intet videre læses end Aarstalet 1440. Men den første havde saadan inscription: Lapis Dni Fikkonis cle Fitzen Militis paratus Anno Dni Millesimo C. D. sexto, sub quo quiescere intendit. Cuius anima requiesc. Paa begge staaer Ridderen i Harnisk holdende for sig sit Skioldemerke. I Kirken sammesteds lod ieg og aftage et par gamle Stene af 1400. og 1406. over fornemme Svenske. I Vadstena var ieg noget over 14. Dage og tog Gopie af alt gammelt, som findes i Kloster Kirken, det meste er af Unionens Tid og følgelig har stor connexion med vore Danske Familier. Dronning Philippce Sten er ingen Original, men eftergiort i Kong Iohannis III. Tid. Af Hertug Magni Gustavi I. Søns Monument har ieg taget Ahnerne, og vil med første sende Hans Excellence Greve Moltke dem, saasom det Moltkiske Vaaben deriblandt findes. Af en 40. Stykker Stene, som ieg ellers har ladet aftegne, vil ieg ikkun anføre disse faa: (1) En Sten med et Vaaben paa — ¹ Noruegie nata: Petro quondam sociata: hac paused cripta: de . . . sberg: Helena dicta. Der søm defecten er, skal maaskee læses Tonsberg. (2) Trolde-Hovedet i Skiolden og paa Hielmen: Hi c jacet Ericus Trulle et Hdquinus Karlson. Ingen videre inscription har været paa Stenen. (3) lens eller løsse Erikson, en af K. Erics Pomerani bekendte Danske Befalingsmænd her i Landet, som af Almuen blev henrettet; Paa Stenen 2de Vaaben, i det ene en Bielke med et Løvverk paa og paa Hielmen 2de Bøffelhorn, i det andet en Rose, paa Hielmen 2de Arme holdende et Hierte: Hic jacet nobilis vir Iohannes Erics cum conjuge sua Birgitta Ulfsdottir, quorum anime in perpetua pace requiescant, Qui obiit Anno Dñi MCDXXXVI. die beate Anne ². (4) Steno Thuronis Bielke med 2de Fruer, den ene en Krumdige, i den andens Vaaben en Sparre. s. 190(5) Hr. Benedict Pogwisches og Frues Vaabener: Anno Dm MCDXXXII. obiit nobilis vir Dfis Benedicts Pogwisk miles feria VI. post Epiphaniam Dñi, et jacet hic cum uxore sua Dña Yda filia Dni Heñingi Køningsmark militis, que obiit Anno Dñi MCD. Videre af Aarstallet har ikke været tilsat. (6) tre Beggere i Skioldet Dñs Stephanus et Iacobus Bicare quondam officiales monasterii Wastenensis Halve Stenen gaaer ind under Alteret. (7) Krumdiges Vaaben med et Vederhoved paa Hielmen: Hie jacet humatus Echardt Krumdyk nominatus, virtutum plena quoque uxor eius Elena, cernere placatum confisi se prece fratrum Auctorem vite, cum dicit ite, venite, Anno Dñi 1414. (8) Thuro Stenson Bielke med sine tvende Fruer, den ene var Abraham Brodersens Dotter, den anden en Krumdige: Militie zonis distinctus Thuro Stenonis, cum consorte, datus terre jacet Mc tumulatus, qui obiit Anno Dñi MCDXXV. tempore quadragesime, pro quibus orate. Blandt de øvrige er en Hoben af Bielke- og Baads- eller Bonde-Vaabener &c. Almindeligen kan ieg sige om alle Stenene i Vadstena, at ingen af dem har noget andet Billede end simple Vaabenerne. I Vreta Kloster saa ieg de Kongelige Monumenter, som der findes, hvoriblandt Magni Kong Nicolai Søn af Danmark, men, uanseet visse Lærde har af disse villet hente store Beviser i Historien, saa er det desværre, at baade Inscriptioner, Vaabener og Stenenes Beskaffenhed røber, at ikke eet af dem ere original, men alle eftergiorte i K. Iohannis III. tid ¹, og det temmeligen vel, hvad den gamle Skrift angaaer. Ieg har ellers giort adskillige smaa decouverter, som i tiden vil tiene til at oplyse og rette en og anden i visse Historier indfort urigtighed. Hr. Oluf og Philip Axelsøner ligge begge under een Sten i Visby, begge Ridderne staae harniskede med deres Horn paa Hovederne, holdende Familie Vaabenet s. 191 mellem sig, men intet Spor er der til deres Fruer. Om de andre Visbyske Monumenter skal ieg skrive en anden gang. Min underdanige respect ved Ledighed til Hans Excellence Geheimeraad Korff ¹, Ieg gratulerer os begge med en saa verdig Patron. Min venlige Hilsen og condolence compli- ment til Hr. lustitz Raad Suhm ², og ved Tilfælde min respect til Admiralen ³. Mag. Brocman hilser paa det ydmygste, vi begge indeslutter os i sædvanlig Yndest og Venskab, og ieg med uendelig Høiagtelse har den Ære at forblive

Min Høistærede Herres
ærbødigste tiener
I. Lcingebek.

Norkøping d. 12. Sept. 1753.

P. S. Bærer Hr. lustitz Raaden mig noget snart igien med Skrivelse, kan det vel endnu gaae paa Norkøping: Skulde ieg alt være herfra bortdragen, da veed min Vert, hvor ieg bliver at finde. Ieg har endnu en liden curiositets Reise at gjøre her i Egnen, før ieg forlader Orten. Ieg havde den Ære i Overgaards og i Gaar at besøge Øfverhof-Intendenten de Geer⁴ paa Finspong, en rig og curieux Mand, og Rigs Raad Palmstierna⁵ paa Sonstorp, og blev paa begge Steder med utrolig politesse beegnet⁶. Ieg har temmelig reusseret i at vinde den Svenske Nation, og haaber deraf i mit Forehavende vel at profitere. Hvor gaaer det nu med Spanien? og hvad mere Nyt ex Africa et Europa? Ieg giver mig neppe tid at læse gazetter.